

Крстопоклона недеља

Трећа недеља Великог поста назива се Крстопоклона, јер се на јутрењу после Славословља, у свечаној литији, износи Часни Крст на средину цркве где остаје читаве седмице. У песмама које се певају ове недеље не преовлађују теме страдања, већ победе и радости. Крст је стављен у средину Великог поста да би нас окрепио и оснажио да стигнемо до краја четрдесетодневног лутања по „пустињи Поста“. Ко год да се својски трудио да се кроз смирење, покајање, љубав и праштање припреми за Часни пост, а затим започео борбу против прохтева своје природе, постепено телом и духом, већ осећа замор и можда се пита чему све то? Одговор даје Синаксар Крстопоклоне недеље који каже: „Ове недеље, а то је трећа недеља Великог поста, прослављамо Часни и Животворни Крст, из следећих разлога: пошто ми за време четрдесетодневног поста, на изванредан начин сами себе разапнемо... и постајемо заједљиви малодушни и слаби, показује нам се Животворни Крст ради освежења и самопоуздања, ради сећања на страдање нашег Господа и ради утехе... Ми лично на оне који иду дугачком и мукотрпном стазом, уморе се, виде олистало дрво, седну у хладовину да се мало одморе и онда као да су подмлађени, продужавају свој пут. Слично томе, у време тешког пута и напора, Свети Оци су предвидели да међу нама буде Животворни Крст, да нам да одмор и освежење да бисмо били лагани и храбри за преостале задатке... и све тако док нас не доведе својим Васкрсењем до духовног Јерусалима...“.

Јеванђелски одломак који се чита ове недеље такође помиње Крст јер Христос каже: „Ко хоће за мношвом да иде нека се одрекне себе и узме крст свој, и за мношвом иде. Јер ко хоће живот свој да сачува, изгубиће га, а ко изгуби живот свој мене ради и јеванђеља онај ће га сачувати“ (Мк. 8, 34-35). Ове Христове речи нас опомињу да је све ствар нашег избора, начина на који ћемо употребити или злоупотребити своју слободу, да ли ћемо „распињати“ себе (своје страсти) или друге, да ли смо богојављење или не. „Крст носити нама је суђено“, рекао је Његош, али наш крст није ништа без Христовог Крста, јер је Његов Крст тај који спасава и само кроз њега наши су спасоносни. Његов Крст нам је показао тајну жртвене љубави крста у којој „страда“ наш егоизам, и кроз коју постајемо баштеници Вечности. Љубав према Богу и ближњима, вертикала и хоризонтала Крста, су све што је човеку потребно.

протојереј Бранко Чолић